

rum reliquie: & in alia oppida transeant: prius q̄ uenenum hoc alios inficiat
Durum forte hoc & acerbum alicui uideatur. Sed nunquid non uidetis ut
pr̄terea heraclia continentia affixa: magnum aliqd periculum omnibus mi-
netur: si forte desperatis rebus aliunde poscat auxilium. Maius hoc mihi ui-
detur periculum q̄ illud damnum: Cauenda uobis o ciues. surgentis gallici
imperii potentia. Periculum uidere uideor ne munimenta & qd illis super-
est paludium iam fere constratum adequatumq; solo transcendat maximo
cum periculo ciuitatum reliquarum. Quid etiam si quod de heraclia metui-
mus Equilum pr̄uertat diuturnis fatigatum bellis? Remedium huic ma-
lo reliquum nullum uideo: q̄ ut recipiant se se utriq; populi alias in insulas
aut littora. Complures sunt summi dei munere optime constituta. Nulla
est quæ locum illis ceteraq; comoda ad transmigrandum perlibenter non
impertiat. Substitit primo ad horrendum nouumq; consilium concio. Tu
obelerii amici & qui uerebātur Metamauceni: ne reserta nobilibus familiis
ciuitas adhuc caput extolleret: & ad repetendam ducatus sedem respiraret:
Equilanos facile in sententiam traxerunt. Ut igitur Equilani idem quoq; co-
tendere ceperunt & uociferari malle per orbem uagari cum uxori bus liberis
q; q̄ amplius tyrannidem perferre heracliane gentis. Tandem sententia per
uicit. Quę censuit ambas ciuitates desolari: ne externus hostis eas ingredi
ac munire posset. Paucis itaq; diebus id consecutum negotiū est. Eoq; celeri-
us quo quotidie crescebat a Pipino rege merus. Nobiliores familię complu-
res numero magna ex parte Metamaucum Riualtumq; translate. Earum
adhuc extant uestigia ciuitatum: Ex quibus coniectare licet Qualia tunc:
non illa tantum fuerint oppida. Sed alia quoq; uariis casibus extincta eoru-
magnitudo apparet ex templorum ornatū: & naualibus & turrium altitu-
dine: & amplitudine locorum ad omnem usum: ut mirum non sit si dirutis
illis: Riualtus in hanc quam uidemus amplitudinem creuit. Nō defuere q̄
scriptum reliquerint. Pipinum italicę regem eas urbes excidisse. Idq; etiam
bifariam factum tradunt. Non nulli eo tempore quum in Metamaucum
duxit: ut paulo post dicemus. Alii autem antefactum uolunt biscoi impetu
a pipino illatum in uenetos. Nostra mihi magis placet historia. Nam qui
scribunt euersa a Pipino: caroli patris iussu factum uolunt: & horatu for-
tunati patriarchę. Omitto autem q̄ sit indignum credere principem tali uir-
tute & grauitate: nulla prouocatum iniuria in populos bene de se meritos
deseuissile usq; ad excidium. Violasse pr̄terea ab re icta cum Nicephoro fe-
dera cōtra ius fasq;. Qui ea tātopere & appetiuisset: & in posteros ut inuio-
lata transmitterentur curauisset: ut omnes scribunt: & nos paulo post doce-
bimus: Ceterum fortunatus etiā causam odii quam habuerit in uenetos:
non uideo ut patrię excidium queritaret. Ducum inimicorum exitium con-
cupisse nō infiōr. Quid autem ad uenetos? Qui pēnas de fortunati inimi-